

SRI K. PUTTASWAMY.—I don't know whether the Hon. Chief Minister was able to catch my point. I have been submitting that because we have reached a stage or point of no return, the Chair may kindly call the Leader of the House and the Leader of the Opposition and discuss it across the table and come to an understanding. On our part, whatever understanding you arrive at, we will be able to carry it out.

SRI D. DEVARAJ Urs.—We have already discussed it across. Instead of sitting in a private room, in front of all the members in the very House we have discussed it across, so much and we are not coming back not the point of no-return but we are returning back to the normally and to the perfect co-operative mood and understanding. I must compliment you all. After all you have been able to come back to normalcy and co-operative mood. Therefore, I am also agreeing to it. You can take it up. But, I am only suggesting that my bills should also be taken up tomorrow. If these discussions were to continue tomorrow, then, sometime tomorrow evening or day after tomorrow, my bills should also be taken up. We can discuss separately and come to a decision if the Hon'ble House also feels that the Session may go on for one more day. If the Chair permits, the motion regarding this Finance Bill will be moved by the Hon. Minister.

MR. SPEAKER.—The motion has already been moved. Now the Hon. Leader of the Opposition may speak on it.

Budget estimates for 1978-79 demand for grants (on accounts)

(Debate Continued)

† ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಈ ಒಟ್ ಆನ್ ಆಕೌಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಒಟ್ ಆನ್ ಆಕೌಂಟ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ, ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನೀರನ್ನು ಇಂಪೌಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಲಪ್ರಭಾದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನೀರು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದಂಥ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದೋಷ ಎಂದರೆ ಇದು. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಲೆವೆಲಿಂಗ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡ್ಯಾಂಸ್ ತಯಾರು ಆಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದು ತಯಾರಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾದಿಂದ ೧೦ ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಲಪ್ರಭಾ ನೀರನ್ನು ಇಂಪೌಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸ ಸ್ಕುಮಲ್‌ಟೇನಿಯಸ್ ಆಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳು ಇರಲಿ along with the construction of the dam simultaneously work should be taken in

the field also. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನವಲೆಗುಂದ ಮತ್ತಿತರ ಬರಗಾಲದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಮಂಖಾಂತರವೂ ಕೂಡ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲೆವೆಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಬ್ಯಾಕ್ ಸಾಯಲ್ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಹೋವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಿರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. Unless the lands are levelled and channels are made, water cannot be used. ಅಲ್ಲಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಚಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರು ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಓಟ್ ಆನ್ ಆಕೌಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಬಜೆಟ್ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಶೇಖರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆ.ಜೆ. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ)—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಈ ಲೇಖಾನಂದಾನದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಖಾತೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಾದ್ದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಹೌದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಮಾಜಿಕ ನಿಲುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿಲುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರು “ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಜನತೆ ನಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಗುತ್ಸಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓಟು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಅವರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವರು ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ತರಹ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಲ್ಪನೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಯಕರವರು ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿ ಅಥವಾ ಬಿಡಲಿ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ನೀವು ಅಂತಹ ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷವೂ ಅಲ್ಲ, ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷವೂ ಅಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ, ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ಇವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವರೆ ಪರ್ಟಿಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಇವರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಸುಮಾರು ೫೬-೫೭ ಲಕ್ಷ ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೫೦ ಸೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಇವರಿಗಿಂತ ರೆಲಕ್ಷ ಕಡಿಮೆ ಓಟನ್ನು ಪಡೆದು ನಾವು ೫೯ ಸೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕು ವರೆ ಪರ್ಟಿಂಟ್ ಇವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರು ಏನು ಇದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ

ಅವರು ಅಷ್ಟು ಜನರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಓಟಗಳನ್ನು ನಾವು ೫೯ ಜನರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಬೆನ್ನುನ್ನು ಅವರೇ ಚಪ್ಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಏನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದೇವೆಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಜನರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇವರು ಸ್ವಯಂ ತುತ್ತೂರಿ ಊದಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುವವರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭತ್ಯೆ ಕೊಡುವುದು, ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಭತ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಬಿಹಾರ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೇವಲ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸದಂತೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು ಆದರೇ ಅದೇ ಬಿಹಾರ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾಲವನ್ನು ೫ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಂತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ನಾವು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಅವರೇ ಡ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆಯೇ ಎಂದು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಬೇಸಾಯದಿಂದಲೇ ಉಳಿದಿರುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ “ಬೇಸಾಯವೇ ನಮ್ಮ ಜನ ತೆಯ ಪ್ರಧಾನ ವೃತ್ತಿ. ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸಂಘಟಿತರಾಗಬೇಕು. ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಕೃಷಿ-ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಂಘಟಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ರೈತರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಆದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ ಬರೀ ಭಾಷಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು, ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರೈತನಿಗೆ ಅವನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಮಾಲುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ. ಅದೇ ಅವನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗೊಬ್ಬರ. ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜ, ಬಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಆದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀ ಫಾರಂಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವರು ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ, ಅದರಿಂದ ಉಳುವವನಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ ೭೦ರಷ್ಟು ಇರಬಹುದು ಇವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟು ದಿ ಟೆಲ್ಲರ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಏನು ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏನು

ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೪೦ ಏಟಮ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಇವರು ಮಾಡಿರುವುದು. ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ, ಹಾಸಿಂಗ್ ಇನ್ನು ಇತರ ಬಾಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೨೦ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ೨೬.೪.೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ೪೦.೧೫ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪರ ಕ್ಯಾಪಿಟಾದಂತೆ ೨೫ ಪೈಸೆ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರತಿದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೫ ಪೈಸೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಇವರು ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ೪೦.೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಇನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ೨ ಕೋಟಿ ೨೦ ಅಥವಾ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಲ್ಡ್ ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಾಸಾಸನ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಲೆಕ್ಕದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ಜನ ಬಿಕ್ಕುಕರು ಇದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೇನೋ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಲಿಂಗಿ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕೊಡುವುದು ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಅದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದುಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಇವರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಬದುಕಬೇಕು. ನಾನ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಟೀವ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಬೇಕು. ಮಾತನಾಡುವುದು ಮಾತ್ರ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ.—ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ವಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ...

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಳುವುದನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಡಿಸ್ ಏಬಲ್ ಹಾಗೂ ಮಯಸ್ಸಾದವರು ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತುಂಬಾ ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಂತಹವರಿಗೆ ಈ ತರಹ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಸೋಮಾರಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿಯೇ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರೊಡಕ್ಟೀವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುವಂತಹ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಸಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಇದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಇಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಚಾರಿಟಿ ಸೆನ್ಸ್ ಬೇಡ, ಇದರ ಬದಲು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಯಾವುದೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಾಗೇ ಕೂರಿಸಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ೧ ಲಕ್ಷ ೮೫ ಸಾವಿರ ಜನರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರ ಶ್ರಮವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡುವ ಬದಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರೊಡಕ್ಟೀವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—೬೦ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಲವೇ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕಂಠಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹೌದು, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಜನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಫಿಸಿಕಲ್ ಸ್ಟೆಂತ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ (ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ). ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬೇರೆ. ಇವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಈ ತರಹದ ಜನರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆ ವರ್ಗ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕಮಿಟಿ ಆಗಿ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂತಲೋ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು, ಹೊಸ ತತ್ವವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆತರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೋ, ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮಾತು. ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು, ಹಿಂದುಳಿದವರು, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ತರುತ್ತೀರಿ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೆ, ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಚಿತ್ರ ಕೊಡದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂದು ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಯಾರನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಕ್ಟುಯಲ್‌ನಾಗಿ ೧೦೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಮಗೆ ಕೊರತೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೊಂದು ಅಪೂರ್ಣವಾದ, ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮುಂಗಡಪತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮಾತೂ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು, ಹಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೊಸದನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕರು, ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಅವರು ಸತ್ತುಹೋದಮೇಲೆ ಅವರ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗೆ ಏನು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಏನೂ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಚಮ್ಮಾರ, ಕಮ್ಮಾರ ಅಥವಾ ಬಡಗಿ ಅಂಥವರು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ಮನೆ ಜನ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ವರಿಗೂ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಿ ಒಂದು ನೂರ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಿ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಬುಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತರಹ ತೀರಾ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ತರಹ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಕೊಡುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ದುಡಿಯುವಂಥವರಿಗೆ ಅವರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಲಿ, ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಫಂಡ್ ತರಹ ಮಾಡಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಪ್ರಾಂಟಕ್ಷನ್ ಕೊಡಿ. ದುರ್ಬಲರನ್ನು ದುಡಿಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ, ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ದೆಚ್ಚಿಸಿ ಅದರಿಂದ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಇರುವ ಕೊರತೆಯಲ್ಲೇ ಅಲೋಂದಿಷ್ಟು, ಇಲೋಂದಿಷ್ಟು ಭಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ವಿವೇಚನಾರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮುಂಗಡಪತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ ಈ ಮೂರರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿಗೆ ೯೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಪವರ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಮಾನವಶಕ್ತಿ. ಮ್ಯಾನ್ ಪವರ್ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ಜನ ಅಂಡರ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೆಡ್ ಅಥವಾ ಅನೇ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾನವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಪವರ್ ಬೇಕು ನಿಜ, ನಮಗೆ ಕೋಲ್,

ಐರನ್, ಸ್ಪೀಲ್ ಎಲ್ಲ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಮ್ಯಾನ್ ಪವರನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ, ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯುವಕರಿಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಇದೆ ? ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇರುವ ಕಡೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವಕರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾತಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಸಬಾರದು ? ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು ? ಹಿಂದೆ ಭೂಸೇನೆ ಕಲ್ಪನೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದೊಂದು ಫ್ಯಾಷನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಮ್ಯಾನ್ ಪವರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಡು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳು ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಭೂಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬರೀ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅದೇ ತರ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ನಿರಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪದವೀಧರರನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಬೇಕು. ನೀವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಓಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯ.—ಈಗ ಬುದ್ಧಿವಂತರೇ ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರೇ ಅಂತ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜನ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಬೇಕು. ಇಡೀ ಆರೇಳು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಅಂದರೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮೆಚುಗೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಇದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟು ದಿ ಟೆಲ್ಲರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಟೆನೆಂಟ್ ಎಂದು ಕೊಂಡೇ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲ. ಇವರು ಎಲೆಟಿಸ್ಟ್ ಎಕಾನಮಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಥ ನೀತಿ ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಮೇರಿಕಾ ಪಟ್ಟಣದ ನಮೂನೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರ ಬೇಕು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂತೇಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆಲ್ಲಿಗೆ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯೂನಿವರ್ಸಲ್ ಎಕಾನಮಿ—ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿವಾದ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಅನುರಿಸುವ ವಿಚಾರವೇ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಅಂತ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ...

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗೂ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಅರ್ಥಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಅವರೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅವರು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಜನ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಜನ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಂದೇ ಹೇಳಿದನಲ್ಲ. ಜನರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗದ ಜನರು ಯಾರಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಷ್ಟು ಭಾಗದ ಜನರು ಯಾರಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ತಾವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರು ನನಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಯಮದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಬಹಳ ಸಂಯಮದಿಂದಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಅಸತ್ಯವಾದಿಗಳು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು “ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ” ಎಂದು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರು ನೀಡುವ ಮತದಿಂದ, ಅವರು ನೀಡುವ ಅನ್ನದಿಂದ ಬದುಕುವ ಜನ ನಾವು. ಅಂತಹ ನಾವುಗಳು ಇಂದು ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ? ನಾನೇನೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುವವನಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ರಷ್ಯನ್, ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸೋಣ. ಆದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಸೌಜನ್ಯ ತೋರಿಸುವುದು ಬೇಡವೆ ? ಸಮ್ಮಾನಾಡಿನ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬೇಡವೆ ? ಅವರ ಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬೇಡವೆ ? ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೇ, ಕನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬೆರಳಚ್ಚು ಯಂತ್ರಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ನಡುವಳಿಕೆಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತಿವೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಬಹಳ ಮಂದಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಅವಮಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು ಅಂತಹವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಕೈ ಎತ್ತಿ ಬಿಡಬೇಕೆ ? ಆದುದರಿಂದ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಮಾಡಲು ಸಕಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಈ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ ಕೇವಲ “ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ” ಎನ್ನುವ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಹೊರತು, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ನೀರಿನಿಂದ ಸೊಂಪಾದ ಬೆಳೆಯುವ ಮರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಬ್ಬರ, ನೀರು ಹಾಕಿ ನಾವು ಈ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತ್ತದೆಯೆ ? ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ನಾವು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೋಸ್ಕರ ಇದ್ದೇವೆ, ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬರೀ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಯಿತೆ ? ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ನಿಮಗೆ ಮತ ನೀಡಿದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಹಾಗಾದರೆ ನೀವೂ ಕೂಡ ದಡ್ಡರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ದಡ್ಡರಲ್ಲ ಅವರು, ಮುಗ್ಧರು. ಪಾಪ ! ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಅವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ !

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ನಮಗೆ ಮತ ನೀಡಿದರು, ಆದರೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ನಮಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನೀವು ಯಾವ ವರ್ಗದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಗೊತ್ತಿದೆ, ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸರಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕುಶಲತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇಂಥಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಬೆಳೆಯುವ ಲಕ್ಷಣ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸಿನ್ನಿಯರ್ ಆಗಿರಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ತಂದು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†Sri PRABHAKAR R. TELKAR (Chitapur).—Sir I wanted to stress only one point. The Government is spending a lot of money for the benefit of the people but it is seen that the amounts spent is not utilised properly. I may just give the example of Gulbarga city where there is water scarcity. The Government have spent a lot of money over it. I may bring to the notice of the Government that the original plan for providing drinking water to Gulbarga city was Rs 92 lakhs and due to the failure of rains right from September 1977 there is scarcity of water in Gulbarga and the Government has spent Rs 42 lakhs for making temporary arrangement. Though the amount has been spent today the situation is so grave in Gulbarga city that people are not getting drinking water properly. I had sent a Call Attention Notice to which the Hon. Minister for Municipal Administration making the statement said that the Chief Engineer and the Managing Director of the Water Board have rushed to Gulbarga city to make a spot enquiry, I wish to bring to the notice of this House that these two officials went to Gulbarga but did not contact the public to know the facts and also did not consult the Deputy Commissioner or the Divisional Commissioner. They simply came back with certain report. Even though the Government is spending lot of money towards water supply, the people of Gulbarga feel that the Government is not doing anything. It is not the mistake of the Government, The officials are not working

properly. The officials come with a plan today and change it the next day. They had arranged to give water from bore wells from a nearby village, Kothnur when there was scarcity of water. The concerned officials had stated to the Deputy Commissioner and the Divisional Commissioner that they require about Rs. 2 lakhs for getting water from these bore wells at Kothnur. A meeting was held again after about 15 days and the officials were asked to implement the scheme. Then the officials said that they want Seven to Seven and a half lakhs of rupees to implement the same plan. For the last 6-7 years, the Government have spent about Rs 42 lakhs towards water supply, but we are not getting water. The original estimate for the permanent water supply to Gulbarga City was for about Rs. 92 lakhs, and the same has been now raised to 160 lakhs. The Government is ready to spend the money, but if that money is not properly utilised, what is the use of giving so much money? Therefore, I request the Government, through you, Sir, to take immediate steps to remove the officials who are responsible for not providing water to Gulbarga City. I may just point out that there is mismanagement in this behalf. I request the Hon'ble Minister for Municipal Administration to see that money allotted by the Government is spent properly.

There are many places in Gulbarga District where we do not get proper drinking water. In villages we see people going to the wells with small pots to take water. In Ganjalkhed village the harijans have been requesting for the last six months to provide them drinking water. But concerned officials have not taken up the work. I am pained to inform the House that the harijans in that village have spent their own money to dig a well, but the concerned officials are not looking after that well. If we are unable to provide the minimum basic need of drinking water to the people, I feel we are not acting properly. Therefore, the Government should take proper action at least now and see that drinking water is made available to the people and also see that the money allotted for this purpose is utilised properly.

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ್ ನಾಯ್ಡು.—ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಹ ವಿಜಯ ನಗರ ಸ್ವೀಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹೀಂ.—ಇದಕ್ಕೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಲ್ಲನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಆರು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ನೀವೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

(ನಾಲ್ಕೈದು ಜನಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು)

* * *

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭಾವೂರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಈಗ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

***Matter not recorded as ordered by the chair

†ಶ್ರೀ ಭಾವೂರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ.—(ಧಾರವಾಡ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರ ರಾಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಡು ಅವರು ವಿಜಯನಗರದ ಉಕ್ಕಿನಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಗತಿಯಾಯಿತು, ಅದು ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥಕಾರ್ಯ ಆಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನೀವೂ ಸೇರಿ ಹೆಜ್ಜೆ ನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವತ್ತು ನಾವು ಕೋಟ್ಯಾಂವಧಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಮಹತ್ತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಜನಜೀವನ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣದೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಬಡತನ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೯೦೦ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಕ್ಕಸು ಇಲ್ಲ, ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೨೫-೩೦ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲ. ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌದೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಊರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವಸತಿ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕಸುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಜನಾಂಗದ ಉನ್ನತಿ ಆಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ? ಈ ಜನಾಂಗದ ಏಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಲಿ, ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅದೇರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ನೇಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಗದಗ ಹಾಗೂ ಗಜೇಂದ್ರಗಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ನೇಕಾರರು ಕೈಮಗ್ಗದ ಕಸುಬಿನಿಂದ ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ! ನಾನು ಗಜೇಂದ್ರಗಡ ನೇಕಾರರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬನಶಂಕರಿ ನೇಕಾರರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಗುಟುಗಟ್ಟಲೆ ಸೀರೆಗಳ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ. ನೇಕಾರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೇಕಾರರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನೇಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಲಕ್ಷಾಂವಧಿ ನೇಕಾರರ ಕುಟುಂಬಗಳು ನಿರ್ಗತಿಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತವೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹದೇವ ಗಿರಣಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧,೩೦೦ ಮಂದಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಳದಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಉಪವಾಸ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಗಿರಣಿ ಯನ್ನು ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇರಿತಿ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ದಿನಗೂಲಿ ಮೇಲೆ ನೇಮಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೨-೩ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಾಂಡೇಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಕಳೆದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ಆಸೆ ಮಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವೇತನವೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ತುರ್ತು ಗಮನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಸಭೆಯ ಆಕ್ಟ್ ಬೇರೆ ಮಹಾನಗರ ಸಭೆಗಳಂತೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉದ್ಯಮಗಳು ಬಂದು ಜನವಸತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ೧೨ ಮೈಲಿ ಇರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೧೯ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡ ಹಾಗೂ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಗರಸಭೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ರೈತರು ಸಾಗು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಮೀನು, ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮೀನು ಇವೆ, ಎರೆಡರಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಇವೆ, ಒಣ ಜಮೀನು ಇವೆ, ಬೆಳೆ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಗರಸಭೆಯವರು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಯನ್ನೇ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ೪ ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ೫ ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ಇವತ್ತು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡ ನಗರದ ಸುತ್ತ ೫ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಜಮೀನು ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಕಣ್ಣೀರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇರಿತಿ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಲಿಂಗನಮುಕ್ಕಿಗೆ ಕಾಲುವೆ ಮೂಲಕ ನೀರು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕಾಲುವೆ ಬಂದು ತೋಟಗಳು, ಜಮೀನುಗಳು ಹಾಗೂ ಮನೆಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ, ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ, ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಕಡೆ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಚಿಕ್ ಮೂಲಕ ವೇತನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಶಹ ಬಾಷ್‌ಗಿರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಜೇತ ಪದ್ಧತಿ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅವರು ಜೇತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಃ ಭಾಷಣ ಕೇಳಬಾರದು, ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಬಾರದು. ಇಂತ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಇದೆ. ಈಗ ಸಮಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ದಲಿತವರ್ಗದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 ಪಿ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿಚಂದ್ರಶೇಖರ (ಹೊಸನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಮಾತನಾಡಿದ ರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಸಹೃದಯವು ಉಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.....

(ಗಲಾಟೆ)

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಉಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಾರದೆಂದು ತಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಆದರೂ ಸಹ ಅವರು ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅವರು ಇವರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು, ಇವರು ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಬೈ-ಪ್ಲಾಕ್ ಆಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬೇಡ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಅವರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕರಬಸಪ್ಪ.—ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುಮ್ಮ.....

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀನು ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಅಂದರೆ ಏಕವಚನ ವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದೇ ?

MR. CHAIRMAN.—Let there be the restraint in your language.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

MR. CHAIRMAN.—It may not be the intention of the Member to address singularly.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕರಬಸಪ್ಪ...—ನಾನು ಅಮ್ಮಾವರು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷದ ವ್ಯಾಕರಣ ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಇವರಿಗೆ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಇವರೇಕೆ ಕುಲಗಟ್ಟರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಗಲಾಟೆ)

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪಾಯಿಂಟು ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರ್, ತಾವು ತಮ್ಮ ಛೆಂಬರ್ಗೆ ಹೋದಾಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಅಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕುಲಗಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದು ಸರಿಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶಿ ನಿಮಿಷ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೋದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುವುದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ಎಂದು ತಾವುಗಳು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ; ಈ ರೀತಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯೆಲ್ಲ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಗೌರವ ಬೇಕಾದರೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು. ಅವರು ಕುಲಗಟ್ಟವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಎಂತಹವರು ಎಂಬುದು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರೇನು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

(ಗಲಾಟೆ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡಿ ಅವರು ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾದ್ದು ಗೌರವ ತರತಕ್ಕಾಂಥದ್ದು ಆದ್ದರಿಂದ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೋಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅಂಥಾ ಪದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೋಯಿಸುವಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದು ಬೇಡ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗೌರವವಾದ ಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು. ಈ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರಿಯಾದ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಗೌರವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಕ್ರಮವಲ್ಲ—ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ಕೆವಿ ಮುಂಚೆ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇಬ್ಬರೂ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಆ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪದೇ ಪದೇ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಸ್ಪೀಚ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ ದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನಗೆ “ಕುಲಗೆಟ್ಟರು” ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು ಅವರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರು ನನಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರಲಾರರು “ನಾಲಿಗೆ ಕುಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ” ಎನ್ನುವ ಗೌರವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಬಂದವರು ಅಂಥವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಕೆಟ್ಟ ಶಬ್ದಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕುಲಗೆಟ್ಟರು ಎಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಕುಲಗೆಟ್ಟವರು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಕುಲಗೆಡುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ನಾಯ್ಡು.—ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಲ, ಕೆಟ್ಟ ಕುಲ ಎನ್ನುವುದು ಬೇಡ. With due respect to Mr. Patel. I have heard much about him—he said, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಿಕ್ಕವರು ಯಾವ ಕುಲ ? ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಪಾಪ ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಲದಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂಥ ಹೇಳಿದರು. I wish to appeal to him: ‘Do not try to bring in all such communal things’.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಮೋಷನ್ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕೋ ಬೇರಾವುದೇ ? ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಯಾವ ಡಾ. ರಾಮ ಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾರವರು ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಮಹಾ ನಾಯಕರ ಹಿಂಬಾಲಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂಥವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಇವರು ಕೆವಲೂ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸಂಕರವಾದ ಕ್ಷಾಕಿರಾವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಚ್ಯಾತಿ ಇಲ್ಲ, ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷವಾದಾಗ್ಯೂ ಇವತ್ತಿಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಏನು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವಂಥ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೂದಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ

ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಜನ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಜನ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಕಾಲ ಬಹಳ ದೂರದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶಾಭಾವನೆ ನನಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಬೇಡವೇ? ಯಾರು ಗತಿ ಇಲ್ಲದಂತ ಜನ, ಒಂದು ಜೋಪಡಿ ಇಲ್ಲದೇ ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಜನಕ್ಕೆ, ೬೦-೭೦ ವರ್ಷದ ಮಂದುಕರಿಗೆ ಅವರ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಕಂಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ೪೦-೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ? ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಟೀಕೆ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕಡತಗಳನ್ನು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿ ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳ ಹರಿತವಾಗಿ ಏನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನೀವೇನೋ ಜಾರಿಗೆ ತಂದೀರಿ ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಥಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನದ ಕಾನೂನು ಸಹ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಪಾಟು ಒಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಳೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ಜಾಡಿಸಿ ಗಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ತಾವೇನೋ ಶಾಸನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಜನರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನೋ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅದು ೧೯೬೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಯಾರಿಗೂ ಆಗ ಮನಸ್ಸು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀಳುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಥೆ ಗಿಂತ ಬೇಡ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗಡೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಥಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಎಷ್ಟು ಗೊಂದಲವಿದೆ? ಒಂದು ಕಡೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದು ವೇಸ್, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಾವೇ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕಾಂಟ್ರಾಡಿಕ್ಟ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಅವರು ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಪಕ್ಷ. ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಮಾತ್ರ, ಅದನ್ನು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಬಡವರು ದೀನ ದಲಿತರು, ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಒಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಇವರು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೆಪ್ಪರ್‌ಮೆಂಟ್ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬೀರು ಒಳಗಡೆ ಇಡುತ್ತಾರೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಅರಿತೇ ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನ ನಮಗೇ ಒಟು ಕೊಟ್ಟು, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರ ಮತ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ಬಂತು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದೇ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಒಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬಾರದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಶಾಸಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಖಂಡಿತವಾದ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅವರು ಒಟ್ ಆನ್ ಆಕೌಂಟ್‌ನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸನ್ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಸಂತೋಷ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳಿದೆನು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ವೇಳೆ ಆಯಿತು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಭಾಲೈ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಗತ್ಯತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ಆದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಲಿಟ್ರಿಸಿ ಎಂದು ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆ ಲಿಟ್ರಿಸಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಲಿಟ್ರಿಸಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಕಾಲುವೆಗಳು, ನೀರಾವರಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ೨, ೪, ೬ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆರು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯೋಗ್ಯತನದವರು, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂದರೆ ಗೌವರ್ಧಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ! ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಥ ಕಾಲ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಡುಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅರ್ಧಭಾಗ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಸಂಖ್ಯೆ ಅರ್ಧಭಾಗ ಆಯೋಗ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರರ ಸರ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಯುವವರ ಸರ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದ್ದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಬೇರೆ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ,

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ವರ್ಕರ್ಸ್ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈವತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಸೆನ್ಷಿಯಲ್ ಕಮಾಡೆಟೀಸ್ ಎಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗುಲ್ವಾರ್ಗಾದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳವರೂ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಆದು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ದಿವಸ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ರಷ್ಟು ಜನರು ಊರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೋರ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳೆಂದು ತೆಗೆಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೆ ಅವುಗಳು ಕೆಟ್ಟು ರಿಪೇರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಯುರರವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು

ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿರುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಇತ್ತ ಸೆಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರಾದ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಆಶ್ಚರ್ಯನಯನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇದ್ದೀರಿ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲಾ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ೧೯೭೨-೭೩ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಡಾಬ್ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಾಗಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವತ್ತ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೩-೪ ಸಲ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ ಏನು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡಾಬ್ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೂ, ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

5-00 ಪಿ. ಎಂ.

ರೋಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ರೋಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಪೊರೈಗೈಸ್ ಬೇಕು ಇದೆಲ್ಲ ಏನೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ರವರಿಂದ ಎರಡೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೋಡ್ ಸೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೋಡ್ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್‌ರವರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ರೋಡ್ ಇಲ್ಲ. ಬರೀ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಇನ್‌ಕಮ್ ನೋಡಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗಾಗಿ ಈವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂದ್ರಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ೪ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಸೇಲ್‌ಟಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಇಂಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಇರಲಿ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಅವರ ಟೊಂಕವನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆ ೨ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೋಡ್ ಸೆಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೨೦ ಪೈಸೆ ಇದೆ, ಅಂದ್ರದಲ್ಲಿ ೫೦ ಪೈಸೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದು ೨ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಚೀಲ ಜೋಳವನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೇನೂ ಈ ಟಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೂಖರಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅವರ ಅವಾಚಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹರತಾಳ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ದಿಮ್ಮಾಂಡುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ತಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಿಸಾನರ ಮೇಲೆ, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಜೋಪಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇರುವಂಥ ಜನರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಟಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ಸಂಘಟಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಬಂದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಂಘಟಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಂಘಟಿತರಾಗುವಂತೆ

ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಧಾರಾಣಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ದಯಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಗರೀಬರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಟ್ಟಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ೩ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂತ ಮನೆಗಳು ಮಾನ್‌ಸೂನ್ ಬಂದು ಎಲ್ಲವೂ ಬಿದ್ದು ಹೋದವು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಆ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಬರುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಗಾಂಧಿ ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಎಷ್ಟೋ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಟ್ರಬ್ಬುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಏನೇನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ವೇಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕಂಕ್ರೀಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಈ ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಬುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಾವು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ತಾವು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಬುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಕೀಲರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಗೇಣಿದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ವಕಾಲತ್ತು ಹಾಕಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ತಾವು ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ೧೪ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಆಗಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಆ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು ; ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

† ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—(ದಾವಣಗೆರೆ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹತ್ತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಗುಜರಾತುಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳು ಕೇವಲ ೩೦ ಮಾತ್ರ. ಇವತ್ತು ಈ ೩೦ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ದಾವಣಗೆರೆಯ ಶಂಕರ ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್ಸ್ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಸುಮಾರು ೨ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ೮೦೦ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಇಂದು ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಒಂದೆ ಕಾರ್ಮಿಕಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ತಾವು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಮಹದೇವ ಟೆಕ್ಸ್ಟೈಲ್ ಮಿಲ್ ಸಹ ಈಗಾಗಲೇ ೩ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ೧೨೦೦ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಂದೇ ಆದರೆ ಕೆಲಸಗಾರರ ಗತಿ ಏನು? ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಬೆಳೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಆದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ೧೨೦೦ ಜನರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾವರೀತಿಯ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಂಕರ ಟೆಕ್ನಿಟ್ರಲ್ ಮಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಎಂತಹ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ೨೦೦ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು “ ದುರಿಯತಕ್ಕಂಥ ಕೈಯಿಗೆ ಕೆಲಸಕೊಡಿ, ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡಿ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವರು ತಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ೭೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಳೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಂದ್ ಆಗಿದೆ, ಇವತ್ತು ಶಂಕರ ಟೆಕ್ನಿಟ್ರಲ್ ಮಿಲ್ ತರಹ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಆ ಮಿಲ್ಲಿನ ಮುಜಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಇನೋಕಮ್ ಟಾಕ್ಸ್, ಸೇಲ್ಸ್ ಟಾಕ್ಸ್, ಟಾಕ್ಸ್ ಈ ಟಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಏಳು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕರೀತಿಯಿಂದ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ರೂಪದ ಅವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಂಕರ ಟೆಕ್ನಿಟ್ರಲ್ ಮಿಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಜಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ೬ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಚರಿಸಿದರು. ಇದೇ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಸಹ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರೂ ಸಹ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹದೇವ ಟೆಕ್ನಿಟ್ರಲ್ ಮಿಲ್ ೩ ತಿಂಗಳಿಂದ ಮುಜಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು?

ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಏನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪದುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ತೋರಿಸದೆ ಇರುವುದು ತುಂಬಾ ದುಃಖಕರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಮುಜಿ ಹೋಗಿವೆ, ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಬದಗಿಸಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ, ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶಂಕರ ಟೆಕ್ನಿಟ್ರಲ್ ಹಾಗೂ ಮಹದೇವ ಟೆಕ್ನಿಟ್ರಲ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟೆಕ್ನಿಟ್ರಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ರಚನೆಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮುಂದುವರಿಸದೆ ಆ ಮಿಲ್ಲುಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇವತ್ತು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆಬಂದಿದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಿ ಮಿಲ್ ಗೆ ನೀರು ನುಗ್ಗಿ ಮಿಲ್ಲು ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ೧೦ ಸಾವಿರ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಾವಣಗೆರೆ ಮಿಲ್ಲಿನ ೮ ಸೂರು ಜನರು

ಉಪಶಾಸಕರಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಶಾಂತಿ ಮಾರ್ಗದ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು, ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೆರೆಯಲು ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಬಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಡಗಿಪಡೆಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಇದ್ದಂತಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಣುಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಂಡಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಯಾರು ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಬಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಉಣಿಸುವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಇಂತದರಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಸಾಲ್ವ್ ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಮಾಡುವವರು, ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಮಾಡುವವರು ಇಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅದರಲ್ಲೂ ನಿರ್ಗತಿಕರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಔಲ್ಟ್ರಾಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಏನು ಬಂದ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಚಳವಳಿ ಹೂಡಿ ಗೊಂದಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ — (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ ತದನಂತರ ಉಳಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಏನು ಕೆಲವು ವಾಪಸ್‌ಗೆ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ನಿಜ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನೇರವಾಗಿ ವೊದಲು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ರಿಲೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಆಕ್ಟ್, ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೇ ನೋಡಬೇಕೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನಾವು ನಡೆಸುವಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ ರಿಲೀಫ್ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾವು ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹಿತ ಕೇಂದ್ರದ ಬಜೆಟ್‌ಯಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಕರಾರುಗಳು ಆಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಬಜೆಟ್‌ಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಹೋದಂತು. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲರ್ ಬಂತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬದಲೆ ದಿವಸ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಬಂದು ಕಾತುರಲೆ ಇದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೇನೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಸು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಪೂರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಣ್ಣ ಮಂಡ್ರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಷ್ಟೇ ಸವಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇದೆ ತಾವು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಂದು ವಿಹಂಗಮ ನೋಟವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಮಂಡ್ರೆ.—ನೀರು ಕುಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ನೀರು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಾವು ನೀರು ಕುಡಿಸು ತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. (ನಗು) ಹಣವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಹೊಸದ ವರ್ಷ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು 4 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು 6.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಜೆಟ್ ಪಾವಿಷನ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬಹಳ ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಬಾವಿಗಳ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ. ಬೋರ್ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರಕ್‌ನಿಂದ ಕೂಡ ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಮಾಡಿ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಾಗಲೀ, ಈಗಾಗಲೀ, ಮುಂದೆಯಾಗಲಿ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇವಲ ಮಾತಿನಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ತಾವೂ ಕೂಡ ಬದುಕು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ಹುಕುತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಹಣ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ ಹೇಳಿದ್ದು, ನಾವೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ನಾಳೆ ನೀವು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆಗಬಹುದು. ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ, ನಾವು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಮಗೇನು ಸ್ವಾಮಿ, ಕುರುಡನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕಣ್ಣು, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡಿಸುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೂ ಕುಡಿಸುವಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹಣ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ. ಎಲ್ಲ ಹಣ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಏನು ಮಾಡೋದು, ನೀವು ಯಾವರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನೇನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಏನ್ಮಾಡೋದು ಹೇಳಿ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಸುವುದನ್ನು ಏಜೆನ್ಸಿ ಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲೇ, ಏನ್ಮಾಡ್ತೇಕು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುವಾಗ ಏನೇನು ಅನಾಹುತ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ.

SRI D. DEVARAJ URS.—I want to remind the Hon'ble Leader of the Opposition. Administration is to be done with the Co-operation of all. ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರವಾಗಲಿ, ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಆಗಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಹಿತದಲ್ಲೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಂಬಡರೂ ಸಹ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಲೋಪವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ಲೋಪ ಮಾಡಿದಾಗ ದೂರು ಮಾಡುವುದು ಧರ್ಮ ಇದೆ, ಸ್ವಾಧೀನ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ದೂರು ಎಲ್ಲಾ ಹೊರಬಿಡೋಯಿತು, ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲಾಯಿತು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ತೆಗೆದರೂ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ದೋಷವೇಡಿ. ಬೋರ್ಡ್‌ವಲ ತೆಗೆಸಿದಾಗ ನೀರು ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು? ಎಷ್ಟೋ ದಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಬೋರ್ಡ್‌ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಟ್ರೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದರೂ ಫೈಲೂರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಕದೇ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಟ್ರೈಪ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ವ್ಯಾನ್ ಓದಿದ ಬೇರೆ ತಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಟ್ರೈಪ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಮಾಡಿಸಿ ಬೇರೆ ತರದ ಮಾನ್ಯಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿ ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಅದು ಸುಮಾರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜನಗಳು ಪಂಪ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಬೇಗ ಕಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆಗೆ ಮೇಲೆ ಆಡುವ ಕಡೆ ಮರ ನೆಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಲಿಂತ್ ಕಡೆಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬೋರ್ಡ್‌ವಲ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕಾಲ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆರೆ ನೀರನ್ನು, ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು, ಬಾವಿ ನೀರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಓಪನ್ ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ಫೈಲೂರ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಯಾಗ್ರಫಿಕಲ್ ಕಂಡೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ವಾಟರ್ ಟೇಬಲ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ rocky bed ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಿ ಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಅಭಾವವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಭೀಮಣ್ಣ ವಿಠ್ಠಲ ಅವರೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ Black cotton soil ಇರುವ ಕಡೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದಿನಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. 1973ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಭೀಮ ನದಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೆಲವದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಯ್ನಾ ವಾಟರ್ ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾವು ಹೂ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. It was an honest effort to see whether water was available to our people even then it does not fructify ಅದಾದಮೇಲೆ ಬ್ಯಾರೇಜಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. In main streams like Krishna and other rivers ಇತರ ನದಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾರೇಜಸ್ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಿಗಲ್ಲಾ ಆಗಿದೆ. ಒಂದೆ ಇದು ಗೋಳು ತಡ್ಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾಲದು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಾದರೆ ಇನ್ನೂ 2(-30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಬರುತ್ತಾಬರುತ್ತಾ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಪ್ಲಾನ್ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬೇಕೆಯಿಲ್ಲಾ ಇರತಕ್ಕ

ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನೀರೇ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. Again it is a problem which cannot be solved all at once.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆದರೂ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಇದ್ದು ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಆಳದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ತಜ್ಞರುಗಳು ನೀಡಿದ ಸಲಹೆಗಳು ಕೆಲವು ಸಲ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಡಿವೈನರುಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ವಾಟರ್ ಡಿವೈನರುಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶಿ-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ತಿಳಿದಂಥ ಭೀಮಣ್ಣ ನವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆೋ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ, ಅವರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೋ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೀರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯಗಳು ಹೊಸದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಬಹುಶಃ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಕೇಳುವುದು ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ. ಭೂಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ನಡೆಸಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚು ತೆಗೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮತ್ತು ಭೂಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಕೇವಲ ೨೦೦-೩೦೦ ಅಡಿ ಆಳದ ಬಾವಿಗಳ ಮಾತು. ಆದರೆ, ನಾಲ್ಕೈದು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಅಡಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಇರಬಹುದು. ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ಕೊಲೊರಾಡೋ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಅಡಿ ಆಳದ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಲೇಕ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಂತೆ. ಆ ಲೇಕ್‌ನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ೨೦೦-೩೦೦ ಅಡಿ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೇ ಪುರುಷಾಯಸ್ಸು ಮುಗಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬೋರ್ ಹೊಡೆದು, ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯೆಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೀಮಾ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟಲಪುರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ನನಗೆ ಚಿಲಿಗಾಂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಭೀಮಾ ನದಿಯಿಂದ ಅಷ್ಟಲಪುರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೆಲಿಗಾಂವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ನಾನು ಅ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಭೀಮಣ್ಣ ಬಿಂದ್ರೆ ಅವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುರಿತು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ಅದು ಸತ್ಯ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರೂ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಮೊದಲು ದಾಕಿವು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಸ್ಕಿ ಮೆಕಾನಿಕನನ್ನೂ ಕೂಡ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅದು ಅವರ ಕೆಲಸ, ಆದರೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ? ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಅದುದರಿಂದ, ನಾವು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಹದಿನೈದು ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ, ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇನಾದರೂ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದೇಳಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ತದ್ವಿಲಾಸಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಪಿ. ಹೆಚ್. ಇ. ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸದಂತೆ ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

SRI H.D. DEVE GOWDA.—I want to know from the Hon'ble Chief Minister whether the direction that has been issued is applicable to N. R. W. S. Scheme also? I know that some of these schemes are not functioning. The primary concern of the Government is to supply water. Will the Government extend its direction to see that wherever N.R.W.S. Schemes are not working properly repairs are taken up immediately and amounts charged to local bodies which are the agencies in charge of maintenance. In fact, in my own constituency about 15 such schemes are completely defunct for the last eight months.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ವಯ ದಾಕಲಾಗಿದ್ದ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ಕೆಟ್ಟು ದುರಸ್ತಿಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದೆ. I will consider that point so that people get water immediately. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ದುರಸ್ತಿ ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಕಂದಾಯದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಬಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಮಂಡಳಿಯವರು ಇಂದು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ತೈಲವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಚ್ಚೊಂಡು ಕೊಳ್ಳತುಕೊಳ್ಳಲಿ?

ಬೃಹ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಜನರು ಬದಕ್ಕೆ ತ್ರಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಿ, ಸರಿಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡ್ತೀವಿ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಮಗಾದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಯಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೊಂದು ನಾವು ಮೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯ ಬಾರ್ಜನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಆದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋದರೆ ಪಾದಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಿ, ಸರಿಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡ್ತೀವಿ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಮಗಾದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಯಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೊಂದು ನಾವು ಮೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯ ಬಾರ್ಜನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಆದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋದರೆ ಪಾದಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಕಳೆದ ರೀತಿ ತಿಂಗಳಿಂದ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುವವರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. I would request him not to draw conclusions merely on some cases. ನಾವುಗಳು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಸೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮರೆಯಬಾರದು. ಆಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಭೂ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಮಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಯಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಸದಸ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಯಾದಮೇಲೆ, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದರೆ ತರೋಣ ಎಂದೂ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಾಯಿದೆ ಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಡಚಣೆಯಾಗು ತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಟಿಟು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನನಗೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಇಲ್ಲ.

Immediately I am unable to remember what I had said in the past, but I want to say one thing i.e., there is much force in saying that if appeals are allowed, then it becomes something like opening a Panduras Box then I do not know whether these tenants in their lifetime—if a big landlord is involved, would succeed in their attempts. Invariably in such matters the weaker of the two will always be in a disadvantageous position. All of us know this. Exceptions being here and there, the tenant would be a weaker person. If a dispute arises and if it were to go to a court in appeal, God has to help him, throughout his life he will not be able to fight the legal battle; finally either he has to fight till his death or he has to surrender himself to the landlord. That is why I have thought about this matter. I hope the President of the Janatha Party will also appreciate this point, he knows these things well. There are some difficulties and so re injustices had been done in certain cases. We have to think how to overcome them. Because the Tribunals have decided the case that does not mean that the tenant or the real tenant has not been treated well by the tribunal. Even now he can write to the Government. What we have done is: the Government itself after getting the matter examined through the Deputy Commissioner, we are prepared to take up the matter to the High Court on his behalf. I can give you this much of assurance.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬೋಗಸ್ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಜನರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ೬೭ರಲ್ಲಿ ಇದು ಪರ್ಸನಲ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೭೪ರ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಪರ್ಸನಲ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಎಂದು ಎಂಟ್ರಿ ಇದೆ. ಬೋಗಸ್ ಟೆನೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರು. ರಿಟ್ ಆಡ್ಮಿಟ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಏನನ್ನು ಅವರು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರೌಂಡ್ಸ್ ಸುತಾ ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೆಪಲ್ ಅಡ್ವೋಕೇಟೇ ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರಿಂ ಬಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ರೈತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಳ್ಳಿಯದೇ ಹೊರತು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ.

SRI D. DEVARAJ URS.—Based on our own experience, these are certain suggestions which can be seriously considered by Government. I cannot say yes or no all at once because some legal complications are there. I shall get the matter legally examined. If the House so agrees. This is purely from the point of view of expediting things, nothing else.

SRI K. PUTTASWAMY.—Why there is keen disappointment on the part of some of us is that the irregularities of Raibagh Tribunal was pointedly brought to the notice of the House and at that time the Chief Minister was also present in the House. If I remember correctly he promised to look into the matter. Government was not

able to look into that matter. Subsequently the High Court allowed their writ petition upheld the claims of those writ petitioners against the findings of the Land Tribunal.

SRI D. DEVARAJ URS.—I think the hon'ble member has not been able to follow the sequence of events. When it was discussed on the floor of the House, immediately I got in touch with the subject-matter through the concerned department and I got the whole records. On records I could not take any action, but nevertheless before whatever action we could take or not take, the whole matter was taken to the High Court. So when once the case is before the High Court I think the hon'ble member...

SRI K. PUTTASWAMY.—But the Government was not represented.

SRI D. DEVARAJ URS.—They had already gone to the High Court. The only thing I could have done was to ask the concerned Minister to resign.

SRI K. PUTTASWAMY.—Was it not possible for the Government to make arrangement for the representation of the case ?

SRI D. DEVARAJ URS.—No body asked if private party had gone to the Court and they have won the case.

SRI K. PUTTASWAMY.—Government remained *ex parte*.

SRI D. DEVARAJ URS.—I don't know, why they have remained *ex parte*. I have no idea about it. The only point you will appreciate is that by the time we got the report the case has already gone before the High Court. ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೋ ಕೆಲವರನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆತಲ್ಲ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ನೀರಾವರಿಗೋಸ್ಕರ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ನೀರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಘೋರತಕ್ಕ ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಕಾರ್ಯಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ನದಿನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಇದರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೃಷ್ಣವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೋರ್ಟು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿದವು ಕೊನೆಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀರಾವರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಲ ಮೊಳಗೆ ಪ್ರಾಪೋರ್ಷನ್ ಬಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಮುಖ್ಯ

ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಲುವೆಗಳಿಗೆ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಬಾಂಜುಗಳಿಗೆ ೫೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಿಂತ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಈ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆವಿಬ್ಲಾಕ್ ಕಾಟನ್ ಸಾಯಿಲ್ ಇದೆ, ಇಂಥ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ೧೦-೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ೩೦-೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಹೇಮಾವತಿ ಹಾಗೂ ಹಾರಂಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ತರದ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು? I think you will follow the point. It is so even in Hemavathi and Harangi. That is why keeping in view the historic background it has to be done. Because our State subsequently come as a new State with different parts of Kannada speaking areas and formed into one Karnataka State. Keeping this background we had to spend what ever resources were available to finish the head-works first, and then taken up the canal works. Although we did some work simultaneously it was not so much when compared to the total amount required to complete the system. ಇದು ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಾಗೆ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾಮಗಾರಿಗೆ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ, ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲಾಗಬಹುದು. ಹೇಮಾವತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು, ಈಗಾಗಲೇ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ೫೦-೬೦ ಅಡಿ ಆಳ ಕಾಲುವೆ ತೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೧೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದೇರೀತಿ ಕಬನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ೮೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೪೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. so much more money is required for canal works. It becomes physically impossible to provide money simultaneously and complete it. We have this time tried to provide more funds for all these major and minor irrigation works.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಾಲವಿಹಾರಗಳು, ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಬಂಗಲೋ, ಹೆಲಿಫಾಡ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಎಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬಾಲವಿಹಾರಗಳು, ಹೆಲಿಫಾಡ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಲ್ಲ. ನೀವು ಬರುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್.—ಯಾವ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನೀವು ಯಾವ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೋ ಆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯೇ ನನಗೂ ಹೇಳಿದ್ದು.

೬-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮತ್ತೆ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆಯುವುದೇ ಕ್ರೋಸ್ತರವಾಗಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂದು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ನೀರನ್ನು ಜಾಗೃತ ಸದ್ಭಾವಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತೇ

ದ್ವೇಷ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ಲಾಕ್-ಕಾಟನ್ ಸಾಯಲ್ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭಾಗದವರಿಗೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನವರು ಸಲಕೆ ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿ ಬೇರೆ ತರಹ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲಿನ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಅವರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಮ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ ಈ ಡ್ಯಾಮ್ ಸಹ ನಮಗೆ ಸೇರಿತು. ಇದರ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪೂರ್ವ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷ ರಿಜರ್ವ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಅದರ ನೀರಿನ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟರೆ ೫೦ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. I would like some of the hon'ble Members to pay a visit. I am prepared to send them to see all these things. This is about irrigation. So, Sir, you will appreciate it is not as if there was defective thinking regarding simultaneous taking up of these works but it is due to practical difficulties regarding finance. If I had enough money we could have spent simultaneously 100 crores of rupees for this and 20 crores of rupees on that.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು?

SRI D. DEVARAJ URS.—That is a particular instance. Sir, the hon'ble Member has mentioned some particular work, perhaps in Bidar or some other place. I would like him to send a letter pinpointing it. Certainly I will look into it.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಿರೇಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪ್ರಶಸ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಆಯಿತು, ಕೊಡೋಣ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಮಾತಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿವರಣೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಭಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾಯ್ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇವರೊಬ್ಬರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟೇಲರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತವು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಪರವಾಗಿ ಇದ್ದೇವೆಂದು ತಮಟೆ ಬಿಡಿದ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಫಾಂಟಿಯನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ? ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಏಕಾ ಏಕಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಏನಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ತಮಟೆ ಹೊಡೆದರೆ ನೀವು ಹತ್ತು ತಮಟೆ ಹೊಡೆಯಿರಿ. ಕಹಳೆಯನ್ನು ಊದಿ, ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಜನರು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೊಡೆದ ತಮಟೆಯ ಶಬ್ದ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೇ? ತಾವೂ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಬಿ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರದ್ದೇ ಏನು

ಅಧಿಕಾರ, ಇವರೇ ಛಾಂಪಿಯನ್ ಆಲ್ಲ, ಇವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ನಾವೂ ಸಹ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ದಿರಿ, ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿರಿ ಅದರ ಕೈಡಿಬಲಿಟಿ ಗ್ರಾಫ್ ವಿವರೀತ ಮಾಡಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿದ್ದು ಅದು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನಾನು ಜನರು ನಾನಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ: ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ನಡೆದಿದೆ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿವ್ಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದಂತೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೇರಿಕಾ, ಬ್ರಿಟನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಮರ್ಶೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಾರ-ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವುದು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರಿಂದ, ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಇನ್‌ಕ್ಲೂಡಿಂಗ್ ಮೈನಾ ರೀಟಿ: ಈ ಅದರ ಬಲದಿಂದ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಖಂಡ್ರೆ.—ಅವರು ನಮಗೂ ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ನಿಮಗೂ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರು ಪೋಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಆದರೆ It is a question of percentage. ಅಂದರೆ, ಪೊಟೆಂಟಿ ಯಾರ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ. ನಾನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆ ಜಾತೀ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈಗಲೂ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಯಾರು ಬಡಗ ಕಾಲದಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವೆಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವರು, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿರುವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ, "ADHIKARA" means power and power is through money, through property. That class of people who have been enjoying these powers for the past so many years and ages, they will never allow the other classes who are down below to come anywhere near the centres of power. Therefore, Sir, in this election, it is my understanding and it is my faith as the results have been that all those people who did not enjoy powers of money, property or politics, they have all voted for us.

(Many opposition Members stood up to speak)

SRI D. DEVARAJ URS.—I have my right to say.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಜನ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅವರ ಕಡೆಗೂ ಸಹ ಪರಾಸೆ ಇದ್ದವರು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ವರ್ಣಜಾಯ ಮಾಡಿದವರೂ ಇದ್ದರು, ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

SRI D. DEVARAJ URS.—Let him listen to me.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವಿದೆ. ಸಂಕೇತ ಬೇರೆ, ಸಬ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಬೇರೆ, You are a symbol for working classes. I do concede that point but in substance and in practice, you are the same old traditional exploiting upper castes and upper classes party. This is my point.

SRI D. DEVARAJ URS. He has stated it. I will come to that point also.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು, ಅವರನ್ನು ಆತ್ಮಂತ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜಾತಿಯವರು, ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಸೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊಸನಗರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಆತ್ಮಂತ ಬಡವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿಯವರು ಸೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಟಿ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಹಲವಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

SRI D. DEVARAJ URS.—I have listened to the hon. Members with patience and without any intervention. Should they not give me the same regard? He could have other occasions and he can refuse it, and say whatever he may like. One thing I want to tell him. The more and more he indulges in this kind of criticisms, I am sorry, the more and more I will have to talk. This is all the point. ತಾವು ಯಾವ ವರ್ಗದವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆತೇಬಿಟ್ಟು, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ? ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನಾವು ಏನನ್ನಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ.—ಇವರೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. He should admit that he belongs to the forward section and he defeated the minority man. Why did he do it there? Therefore, this kind of fallacious comparison is no good. The real comparison is, in totality whether a particular political party stands for working class and how much of credibility that particular party has with certain sections of people. This is all the point I am trying to explain. ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಸಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಬೇರೆ ಜಾತಿ ಬಂದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟೀಸ್ ಅಂದರೆ ಮುಂದುವರಿದ the C.P.M. has got one of the brilliant theoreticians and who was one or two times the Chief Minister of Kerala, Sri Namboodripad. He belongs to Namboodripad community. Can you say simply because he comes from Namboodripad, a forward community, he has no right to be in the communist party? Therefore, so far as we are concerned, merely because some of my colleagues have not come from backward classes or the classes which are considered as weaker or down-trodden, it does not necessarily mean that we are not in a position to identify ourselves with the causes, aspirations and hopes of those weaker sections and down-trodden.

SRI J. H. PATEL.—It applies to me also.

SRI D. DEVARAJ URS.—It might apply to you also. I am talking of parties and not individuals. There are many people who do believe in some of these political ideologies. I don't know whether every one

of us do it. As a party, what is that we are doing is a question before us. Individually, what you are and what I am is not the position. I think you will agree with me on this point.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದು ನಮಗೂ ಅನ್ವಯ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ಓಟಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ 46 ಅಂಡ್ ಆಡ್ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. I will correct myself if it is less. I remember it once I read it as 46 and odd. Now, it is less than 50%. It is between 40 and 50 per cent. The arguments he puts forward is this : You have got only 43 and odd per cent which is less than 50%. the conclusion is you have no backing. With Eight lakhs of votes difference they failed and with eight lakhs of votes difference we won. It is correct but your conclusions are not correct. To conclude on that score that my party has no right to represent is not correct.....

SRI J. H. PATEL.—I did not say that.

SRI D. DEVARAJ URS.—Your idea was to point out that with this percentage of vote, you cannot claim to be representatives.

SRI K. PUTTASWAMY.—He was only referring to the electoral system perhaps which is in his mind.

SRI D. DEVARAJ URS.—I think you will be in a very very dangerous situation if you stretch that argument. Your party itself will be in danger if you proceed on that line and not this party here. I am talking of the Janatha Party at the Centre. I will tell you how. The Janata Party Government is there at the Centre. You know the percentage of votes secured by them 43 and odd per cent. You will be treading on a ground if you stretch that argument forward. The fact is the fact. So, whatever conclusion you can come with regard to my party here, I come to the same conclusion with regard to your party, this I am not saying. If you want to say something, then, I can also do so with double force.

Sir, enough of this percentage business. It is not academic. ಅಕಾಡಮಿಕ್ ಯಾವುದು ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಯಾರು ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಲೆಕ್ಚರರ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಹೇಳಿ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಇದು, ನಾವು ಫೀಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು—ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷದ ವಿಚಾರ. I hope I am not offending any party. Am I offending Sir?

SRI J. H. PATEL.—No Sir.

SRI D. DEVARAJ URS.—Thank you. You are all sportsmen I think. ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ. ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಿರಬಹುದು, That is the opinion perhaps in course of time I have a hope that he will agree with this proposition if not today some time later. ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾರವರು ಕೆಲವು ಧಿಯರಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರಗಳೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು, ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು, ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇದ್ದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ, ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಂಬೂದರಿಪಾಡ್‌ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣವಿತ್ತು. ಅದಾದಮೇಲೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೋ, ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್‌ರವರೂ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಂಬೂದರಿಪಾಡ್‌ರವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ ಈ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಜಾತಿಗಳ ಸಂಘಟನೆ ಆಗಬೇಕು, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿದೆ. They synchronizes with each other ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ I was present on that day. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಕಾರವನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ ಒಂನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ, ಅದರ ಮುಂದಿನ ದಿನ ಅಂದರೆ ಜನವರಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ಅಥವಾ ಎರಡನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸವೇ ಈ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಂಬೂದರಿಪಾಡ್‌ರವರು ಪಾರ್ಟಿ ಲೆವೆಲ್ ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣವಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಒಬ್ಬರು ನನ್ನನ್ನು ಭಾಷಣ ಕೇಳಲು ಕರೆದರು. ಅವರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಎಂದರೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆದ ಮಿಸ್ಟರ್ ಇವರು ಬರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ದಿಂದಲೇ ಕರೆದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾರವರು ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅಂಥದೊ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಾದ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. He is considered by the nation as a man at the top level ನಾನು ವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. According to me this is going to be a main issue in political atmosphere in this country.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಮೆಂಟಾ ದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ? ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರೇ ಹೊರತು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದು ನಿಜ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಧಿಯರ್‌ಟಿಕಲ್ ಆಸ್‌ಪೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ನನಗೆ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕೆಕ್ಕಿಲಾಯ.—ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ, ನೀವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ? ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾವ ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಫೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ವರ್ಗದ ಕನಾಕ್ಯೂಷ್‌ಗೆ ನಾವು ಬರುವುದಾದರೆ ನಾವು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಗೆದ್ದಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಕನ ಕ್ಯೂಷ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಕನಾಕ್ಯೂಷ್‌ಗೆ ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ನನ್ನ ಕನಾಕ್ಯೂಷ್‌ಗೆ ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ವರ್ಗ ಒಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಸಂಘಟನೆ ಇದರಡೂ ಒಂದೇ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ನಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತಲ್ಲ. ಇದು ಲೋಹಿಯಾದವರು ಹೇಳಿ ದಂಥ ಮಾತು. ಜಾಲನೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ವರ್ಗ, ಜಾಲನೆ ರಹಿತ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಜಾತಿ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹರಿಜನ ಕೋಮಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾಲನೆ ರಹಿತವರ್ಗವೇ ಜಾತಿ ಜಾಲನೆ ಇರುವುದೇ ಜಾತಿ ವರ್ಗ. ಇದನ್ನು ಸಾರುವಾಗ, ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಕಸ್ಸು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗೆ ಹೋದವರು ತಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಕಸ್ಸು ಹಳೆಯ ಜನ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಎಲ್ಲ ಸಿಂಕ್ರಿನೈಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ತಮಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಾವು ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾನು ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ. ನಮಗೆ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಮತ ಬಂದಿದೆ, ನಿಮಗೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಮತ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಾಗ ಮತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಬಂದಂತೆ ಏನು ಆಗುತ್ತದೋ ನೋಡೋಣ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಇದೆ ಎಂದು ಆಯಿತು. ಎರಡನೆಯದು ಜಾತಿ ವರ್ಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಅಲ್ಲ, ಇದು ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಸಿಂಕ್ರಿನೈಸ್ ಆಗಿ ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಲೇಬರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾಪಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ? ಮೇಲೂ ಜಾತಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. It is a struggle between haves and have nots. It is largely true. ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ. ತಾವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸ್ಪೋರ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಏನು ಮಾಡ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನನ್ನನ್ನು ಮಾಡದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೆಡದಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವ ದಾರಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಒಬ್ಬ ಹುಣ್ಣು ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರಿಗೆ ಖಿ ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಖಿ ಪೈಸೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಪೀರೋ ಪೈಸೆಗೆ ಬರಲಿ; ಅದನ್ನು ನಾವು ೫೦ ಪೈಸೆಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಖಿ ಪೈಸೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರು, ನಾವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಖಿ ಪೈಸೆ ಅಂತ ಆಯಿತು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ.

For argument's sake I accept it. Even then something is better than nothing. Where there has been nothing, we have been giving something. It was Rs. 5 crores and we have made it Rs. 10 crores.

ಲೈಕ್‌ವೈಸ್ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಏನಾದರೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಮಗಿಂತ ಏನಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ 'ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಮಗೂ ಹೇಳಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಕಂಪ್ಯೂರಿಸನ್ ಮಾಡುವಾಗ ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಒಂದು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರ ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಯಾವಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕಂಪೇರ್‌ಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ತಮಿಳುನಾಡನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಟ್ಟುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 330 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರು ವಂತೆ 20 ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಈ ಪವರ್ ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ನಾವು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

Take the budget of any other State, Do you mean to say that they have been spending 70 to 72% of the total plan budget on these two items? Will you say, let it be reduced to 50 or 25%? All of us are agreed that water resources must mobilised, husbanded and utilised as quickly as possible for all our lands. Likewise you know how much shortage we are suffering so far as power is concerned. We have still nearly 5000mw of power potential in our State apart from what has been already tapped. Won't you agree that we have to spend as much as possible to see that these projects are taken up as quickly as possible and won't this House agree that these are the foundations on which the future economy of this country has to be built. That is why power and irrigation are the two major corner stones of our whole planning on which we have to build the future economy of this State. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಈ ಬೇಸಿಕ್ಸ್‌ನೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಪವರ್, ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ ರ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೇನು ಬೇರೆ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದು. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. They can afford to spend a little more. I do not know how much they are spending. Assuming that to be correct, our effort is comparatively a very big effort when you think of our resources and the priorities we have laid down. ಏನಪ್ಪ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ತೋಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಏನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ತಾವು ಟೀಕೆಗೋಸ್ಕರ ಹೇಳಿದರೆ ಆಲ್‌ರೈಟ್, ಆದರೆ Does your conscience not say that we have done something? ಇದರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಈ ಒಲ್ ಏಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು, ನಾನು ಅದನ್ನು ಲೈಟಾಗೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಲ್ ಏಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರವರು ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. This is really meant for those who are not able to work and not for able-bodied people. The hon'ble Member Sri Deve Gowda is not wrong: he is right. I am not refuting what he said. We have expanded it to such an extent that we are paying annually Rs 9 crores by way of old-age pension. ಇದನ್ನು ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು

ಅಬಲಸ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಇನು ಯಾರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆ. ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಬಹುಷಃ ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜನರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. I never attributed any motive to Sri Patel. He said it could perhaps be capitalised and put into some productive investment.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, of course that is his opinion. Old-age pension is not new to this country. Other countries are giving to persons who are aged even 65. You will agree with me, Sir, that it goes to the poor people and if he says that old-age pension should not be given and it should be invested that is not a correct approach.

SRI J. H. PATEL.—(The hon'ble Members was speaking at a high pitch) I never said it. I can also shout like the hon'ble Member.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Let the hon'ble Member shout as he likes. He said that the 3 years total amount can be invested.

SRI S. R. BOMMAI.—I rise on a point of order, Sir.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I am sorry the Hon'ble the Leader of the Opposition is raising a point of order. Let him not raise it.

SRI S. R. BOMMAI.—My point of order is that the Chief Minister is replying to whatever points the hon'ble Member has raised. I only request Sri Arumugham that it is for the Chief Minister to reply. Why should he take up that responsibility?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—It is a major issue. It is not just a matter between the Chief Minister and Sri Patel. The whole House is concerned with it.

SRI S. R. BOMMAI.—What Sri Patel said is on record. The Chief Minister has understood well and he is replying. Why unnecessarily...

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Please don't say unnecessarily.

SRI J. H. PATEL.—He is putting something into my mouth which I have not said.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Let not my friend say unnecessarily.

SRI D. DEVARAJ URS.—I think enough steam is let out. Please allow me to speak.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಪರೇಲ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಟೀಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಓಲ್ಡ್ ಜೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಆ ಹಣವನ್ನು ಪೊಡೆಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬರುವ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆನ್ನುವ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಶಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು, ಓಲ್ಡ್‌ಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಭಾವನೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಹೊರತು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಉತ್ತತ್ತಿ ಬರುವಂತಿ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ತಾವು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಪಕ್ಷದವತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯುವುದು ಬೇಡ ನಾವು ಏನೋ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನ ತಿಳಿಯುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಜಾಕ್ಯೆಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯುವುದು ಬೇಡ. ಯಾರೂ ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ ನಾವು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಓಲ್ಡ್‌ಜ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ We will oppose if you are going to stop it.

SRI D. DEVARAJ URS.—I want to assure to such of those hon'ble members who have any doubt about it that I am not going to discontinue the scheme. I am going to strengthen this scheme. ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ನಾನು ಇವತ್ತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ; ಅದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಪಕ್ಷದವತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ೧೯೬೯ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೂ ಈಗ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಇಂಟರ್‌ವಿನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಓಶಿ ವರ್ಷವಾದವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಏನು ಇದೆ ಇದು ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾದೃಶತೆಯಿಂದಲೂ ಡಿಸ್ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—I think I am not going to yield. Now that the President of the Janata Party in Karnataka has clarified so far as his party's stand is concerned, I think it is better if we leave it at that. I am glad he concurs with the policy adopted by the Government so far as this question is concerned.

ಮತ್ತೆ ಕೃಷಿ ವರ್ಗ ಏನು ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸೌಟರ್ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೮ ವರ್ಷ ದಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಥಗಂಟಿ ಟೀ ಬ್ರೇಕ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದೆ. ಆ ಒಂದು ಚಟ

ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ; ನಾನು ಬೆಳ್ಳಿಗೈ ಬಂದು ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ೬ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

SRI D. DEVARAJ URS.—I really compliment him. I know with my experience for the last six years that whenever Assembly proceedings take place he will be always attentive. I merely stated that whenever some important members of his party speak it may be that such conflicts may occur. I know his difficulties for want of Tea break.

SRI J. H. PATEL.—There is no conflict between ourselves. Nor did he contradict anything we said.

SRI D. DEVARAJ URS.—Now it has been clarified. If only Sri Devegowda was present at the time Sri Patel made his speech, perhaps, then there would have been clarification. That apart certain of the criticisms which I am going to refer he has not been able to follow because he was not in the House. That is why I am taking up those issues.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ. I think I have taken much time. The issues raised are so much important that I have to spell out our views on those things. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅವಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ.

Hon'ble Members might still feel that some thing better could have been achieved. I have no objection for their saying so. But kindly do not think that nothing has been achieved. If nothing had been achieved we would have got zero.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಟೋಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಾಗ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಎನ್. ಡಿ. ಸಿ. ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕರ್ಪೂರಿ ಠಾಕೂರ್ ಅವರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಅವರು ಇಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ, ನಾವೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ, ಅವರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಂದುಳಿದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, He was anxious to know, and I told him in brief what we have done, He requested me to send all the connected literature so that he could take steps on those lines. ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. It is a credit to the Director of the Planning Department, who has written books about Centre-State relationship in financial matters. The Book is well-written after making research.

ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. I am trying to quote instances where some of the important leaders of Janatha Party themselves have accepted what has been achieved in Karnataka. When such leaders have accepted our achievements, why not my hon'ble friend accept it?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಕೆಲವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮತ್ತೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿದ್ದೀರಿ, ಒಂದಿಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೀರಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೊಂದೂ ಹೊಸದು ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿತ್ತು. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಷ್ಟು ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸದು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಹೊಸದೇನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಹೊಸದು ಎಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ. ನೀವು, ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. Debt relief-Liquidation ಇದನ್ನು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿರುವುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ನಾವೇನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

SRI H. GANGADHARAN.—Madras did it much earlier, during the time of Sri Rajagopalachari.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ಆತರದಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಕೋಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿ ಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ನಮ್ಮ ಲಿಕ್ವಿಡೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಂತೆ ಅವರು ನಡೆಸಿದರು. ಆದಾಯ ೨,೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಸೋಣ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಐದೆಯೋ ಇದೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದು, ಪಾನ್ ಬ್ರೋಕರ್ ಆಕ್ಟ್, ಲಿಕ್ವಿಡೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಅಡಚಣೆ ಬಂದಿವೆ. ಸಾವಿರಾರು ಕೋಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ನಾನು ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಡವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಿ, ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾದರೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ? ಇದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸವೇ ? irrespective of caste or creed, that class of people who are economically below an annual income of Rs. 2,400, ೧೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅವರ ಸಾಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಲಿಕ್ವಿಡೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹದರಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿರುವವರು ಇರುವುದು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಣಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನನ್ನೊಬ್ಬನಿಂದಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮೆಷಿನರಿ ಯಿಂದಾಗಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪುಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ.ಆರ್. ಸ್ಕ್ಯೀಂ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೆಲಸ ಗಾರರು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಸ್ಟ್ರೆಸ್, ಚಮ್ಮಾರರು, ಕಮ್ಮಾರರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇಂಥವರೇ ಸಾದರೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಯಾರು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ? ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀಂ ಹಾಕಿದರು ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪೂಂಜಿನ ಇಂಥ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಲರ್ ಮಾಡರ್ನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್‌ಗೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ೪ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯೇ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ೧೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಮೇಕೆಪ್

ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಸ್ಕೀಂ ಪುರು ಮಾಡಿದವು. ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಟೋಟಲ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಈ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿತ್ತು. ನಾವು ೧೧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿಯ ಬಾರದು, ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವುದ ರಿಂದ ಏನು ಡಿಫರೆನ್ಸ್‌ಷಿಯಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇದು ಸಣ್ಣ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಇದೊಂದು ಸಾಧನೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ನಿಜ, ಆದರೆ ವಾಪಸ್ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗಲ್ಲಾ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮದ್ದೇ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲ. ಬಡವರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿರಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಮೋಟಿವೇಟೆಡ್‌ನಿಂದ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿದ್ದು ಬಿಡಿ. ನಿಮಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಗೊತ್ತಾಗ ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲ ಆಗದೆ ಇದ್ದದ್ದು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟರಾಮದರೇ ಈಗ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಬೇಡ ಎಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡೋಣ ಎಂಬ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

I will be very happy if they do it. Perhaps the Government of India is going to continue the scheme with greater percentage for this purpose ; they are not going to abolish this scheme. Even the Janatha Party have accepted that they are going to continue this scheme and they are going to allocate more funds and I am happy about it.

ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪ್ರಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪ್ರಾನ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ, ತಪುಗೂ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ದಯಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಏನು ಬದಲೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತಾದಿ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಣಿ ಈ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಪ್ರಾನ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದು. ನೀವೂ ಓದಿ ಬೇಕಾದರೆ, ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

When criticisms are made it is but right that I have to answer them they should not be allowed to go unanswered.

SRI K. PUTTASWAMY.—The Chief Minister should have a full say in the matter but I would like to know how long are we to sit here.

SRI D. DEVARAJ URS.—I would take another few minutes to close. I am not trying to waste the time of the House. When matters are raised, they should be replied.

7-00 P. M

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ೭ ಘಂಟೆಯಾಗಿದೆ, ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು,

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ೨ ಘಂಟೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕುಳಿತು ಮಾತಾಡೋಣ. ನಾನು ೧೦-೨೦ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹಾಗೂ ಈ ಮನೆಯ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಘಂಟೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕುಳಿತು ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಕೇಳೋಣ. ೧೦ ನಿಮಿಷ ಅಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಓನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಡಾಫ್ಟ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಮಾತು ಬಹುಶಃ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಇದೆ ಎಂದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ೪೦ ಅಂಶದ್ದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಅಥವಾ ೫ ಅಂಶದ್ದು ಇರಬಹುದು ಏಕೆಂದರೆ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ೫ ಗುಂಪು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ೫ ಅಂಶ ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ವಂಶೋದ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. I welcome their criticisms but the only point is, please do not take a hint from Sri Devegowda.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಮ್ಮಾನ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಎತ್ತಿ ದ್ದ ೩-೪ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಓಟ್‌ಆನ್ ಆಕೌಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. You cannot have the same right and time as I have.

SRI S. R. BOMMAI.—I am the Leader of the Opposition, I must also have my say.

SRI D. DEVARAJ URS.—But please do it afterwards.

SRI S. R. BOMMAI.—The Chief Minister is speaking of the Central Plan which is not before the House.

SRI D. DEVARAJ URS.—I am not speaking about any secret document.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—You are a member and a Leader of the Opposition.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಶ್ವೀಲ ವಾದ ಹಾಗೂ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವೇ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದೇ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಹೇಳಿ. ನೀವೇ ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಇಲ್ಲವೇ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ.

ಡಾ. ಫ್ಲೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹೊಸ ದಾಗಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕೊಡಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ The have highlighted the unemployment problem and they want to solve it within 10 years. They had mentioned it in their election manifesto.

ಬಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದು ಸಣ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಮ್ಮದು ಸಣ್ಣದಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮದು ಸಣ್ಣದಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರೂ ದೊಡ್ಡೋರೆ. ಏನೇ ಒತ್ತಡ ಮಾಡಿದರೂ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಬೇಕು. ರೈಲು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ರೈಲ್ವೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. This is like old wine in the new bottle. ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. For Family Planning, they have changed it to Family Welfare planning ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹುಡುಕಿಕೊಡಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿದನ ಗಿರಿದನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ ನಾವು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸಣ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ? I do not say that it is a hundred percent success. There are pockets and pockets in the State were it has not been possible to implement it. But when compared to other States, certainly I must take credit and say that we have done it on a larger scale the implementation part of it than any other State.

ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಪಾಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಧಾರವಾಡದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ.

S. R. BOMMAI.—Minimum Wages Act into force in the year 1968.

SRI D. DEVARAJ URS.—You cannot intervene while I am talking.

The Minimum Wages Act is neither yours nor mine, it is a Central Government Act, it is there from a long time.

ಇದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೂ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಪ್ಲಿಯೆಂಟ್ ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಪಾಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಂಜನಗೂಡಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಕಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈಗ ಸುಖವಾಗಿ ಕೂಲಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಹಾಗೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದ ಕೆಲವು ಪಾರ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಪ್ಲಿಯಂಟಿ ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೂಡ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು? ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಟೇಲ್‌ರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಅವರ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ I will give you every help to see that it is implemented. And we will see that these things are implemented.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನೀವೂ ನಾವೂ ಸೇರಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರೋಣ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು. ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಡಿಸಿರುವುದು ನಾವು ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ.

I would like to say that even in village parts there are people whom we classify as agricultural labourers, tenants and very poor marginal farmers they must all be brought under one Union or Sanghas. We want to see that all these people come under some kind of Associations. Even the Government is thinking to help them in so many ways. They all must come together.

ಆದು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹಣವು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ಕಾಡುಕುರುಬರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇವೆ. ಅವರ ಹೆಬ್ಬೆಟು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಇವರು ಲಪಟಾಯಿಸಿರುವುದು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರೊಬ್ಬರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

No less a person than an ex-M. L. A. has done it. That ex-M. L. A. has gone to the extent of duping a 'Kadu Kuruba' family to the tune of Rs. 10,000/- He has taken the thumb impression of those people and knocked off Rs. 10,000/- This has brought to my notice during the election time. Luckily there is a joint surety. I told them and the Bank people to go against that joint surety.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ,

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಎಂದೇನೂ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಎಂದೆ ಅಷ್ಟು, ಅವರು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇಂಥಾದನ್ನೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮೇಲಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಿಯಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ ಮೇಲಾದರೂ ನಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಶಹಭಾಷಗಿರಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೂ, ತೀರ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳಷ್ಟಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಹೇಳೋಣ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ನನ್ನ ಸಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ

MR. SPEAKER.—The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts shown in the list of Demands for grants (vote on account) be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the period from 1st April 1978 to the end of 31st March 1979 in respect of Demand Nos. 1 to 6 both in lusive”.

*The Motion was adopted and Demands were granted
As directed by the chair, the motion for Demands for Grants (On Account)
adopted by the House, are reproduced below.—*

MOTIONS FOR DEMANDS FOR GRANTS (VOTE ON ACCOUNT) FOR EXPENDITURE DURING 1978-79.

DEMAND NO. 1.—AGRICULTURE (EXCLUDING HORTICULTURE AND DROUGHT PRONE AREAS PROGRAMME)

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 6,59,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Agriculture (excluding Horticulture and Drought Prone Areas Programmes)”.

DEMAND NO. 2.—HORTICULTURE

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

That a sum not exceeding Rs. 1,17,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Horticulture.”

DEMAND NO. 3.—SOIL AND WATER CONSERVATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 3,15,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Soil and Water Conservation”.

DEMAND NO. 4.—ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRY DEVELOPMENT

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 4,72,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Animal Husbandry and Dairy Development”.

DEMAND NO. 5.—INDUSTRIES

(EXCLUDING SMALL SCALE INDUSTRIES AND SERICULTURE)

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 11,45,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Industries (Excluding Small Scale Industries and Sericulture)”.

DEMAND NO. 6.—MINES AND GEOLOGY

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 92,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Mines and Geology”.

DEMAND NO. 7.—SMALL SCALE INDUSTRIES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 2,66,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Small Scale Industries”.

DEMAND NO. 8.—SERICULTURE

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,36,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Sericulture’”.

DEMAND NO. 9.—STATIONERY AND PRINTING

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,03,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Stationery and Printing’”.

DEMAND NO. 10.—HIGHER EDUCATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 8,20,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Higher Education’”.

DEMAND NO. 11.—YOUTH SERVICES AND ACADEMICS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,30,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Youth Services and Academics’”.

DEMAND NO. 12.—PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 38,45,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Primary and Secondary Education’”.

DEMAND No. 13—TAXES ON INCOME, PROFESSIONS, SALES AND
OTHER SERVICES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,18,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Taxes on Income, Professions, Sales and other Services’”.

DEMAND No. 14—TREASURY AND ACCOUNTS ADMINISTRATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 72,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Treasury and Accounts Administration’”.

DEMAND No. 15—PENSION AND OTHER RETIREMENT BENEFITS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 8,70,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Pension and Other Retirement Benefits’”.

DEMAND No. 16—LOANS TO GOVERNMENT SERVANTS AND
MISCELLANEOUS LOANS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 4,92,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Loans to Government Servants and Miscellaneous Loans’”.

DEMAND No. 17—INSURANCE AND PENSIONS UNDER SOCIAL
SECURITY SCHEMES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 3,24,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Insurance and Pensions under Social Security Schemes’”.

DEMAND NO. 18—MISCELLANEOUS GENERAL SERVICES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 96,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Miscellaneous General Services”.

DEMAND NO. 19—FOOD AND CIVIL SUPPLIES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 11,68,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Food and Civil Supplies”.

DEMAND NO. 20—FOREST

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 7,13,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Forest”.

DEMAND NO. 21—STATE EXCISE

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,40,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “State Excise”.

DEMAND NO. 22—TAXES ON VEHICLES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 35,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Taxes on Vehicles”.

DEMAND NO. 23—POLICE AND FIRE SERVICES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 9,16,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Police and Fire Services”.

DEMAND No. 24—JAILS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 58,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Jails”.

DEMAND No. 25—INFORMATION AND PUBLICITY

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 62,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Information and Publicity”.

DEMAND No. 26—ROAD TRANSPORT AND TOURISM

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 45,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Road Transport and Tourism”.

DEMAND No. 27.—MEDICAL SERVICES AND FAMILY WELFARE

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 14,45,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Medical Services and Family Welfare”.

DEMAND No. 28.—PUBLIC HEALTH AND SANITATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

• That a sum not exceeding Rs. 2,68.00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Public Health and Sanitation”.

DEMAND No. 29.—HOUSING (EXCLUDING GOVERNMENT
RESIDENTIAL BUILDINGS)

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 5,80,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Housing (Excluding Government Residential Buildings).’”

DEMAND No. 30.—URBAN DEVELOPMENT ETC..

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 4,70,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Urban Development etc.’”.

DEMAND No. 31.—MINOR IRRIGATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 7,96,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Minor Irrigation’”.

DEMAND No. 32.—IRRIGATION, NAVIGATION, DRAINAGE AND
FLOOD CONTROL PROJECTS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 50,52,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects’”.

DEMAND No. 33.—STATE LEGISLATURES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 26,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘State Legislatures.’”

DEMAND No. 34.—ADMINISTRATION OF JUSTICE.

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,78,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Administration of Justice.”

DEMAND No. 35.—ELECTIONS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 20,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Election”.

DEMAND No. 36—GOVERNOR, MINISTERS AND PUBLIC SERVICE COMMISSION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 16,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Governor, Ministers and Public Service Commission”

DEMAND No. 37—SECRETARIAT

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 1,30,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Secretariat”.

DEMAND No. 38—DISTRICT ADMINISTRATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 1,82,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “District Administration”.

DEMAND No 39—BANGALORE DEVELOPMENT AUTHORITY AND
OTHER SERVICES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 1,50,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Bangalore Development Authority and Other Services”.

DEMAND No. 40—AREA DEVELOPMENT

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 2,40,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Area Development”.

DEMAND No. 41—PUBLIC WORKS (EXCLUDING CONSTRUCTION)

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 8,70,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Public Works (excluding construction)”.

DEMAND No. 42—BUILDINGS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 4,82,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Building”.

DEMAND No. 43—ROADS AND BRIDGES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 10,55,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Roads and Bridges”.

DEMAND NO. 44—PUBLIC HEALTH ENGINEERING

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 3,65,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Public Health Engineering’”.

DEMAND NO. 45—PORTS AND WATER TRANSPORT SERVICES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 88,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Ports and Water Transport Services’”.

DEMAND NO. 46—POWER PROJECTS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 25,20,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Power Projects’”.

DEMAND NO. 47—LAND REVENUE, ETC.

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 13,40,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Land Revenue etc’”.

DEMAND NO. 48—STAMPS AND REGISTRATION

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor. I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 46,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Stamps and Registration’”.

DEMAND NO. 49.—RELIEF ON ACCOUNT OF NATURAL CALAMITIES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 36,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Relief on account of Natural Calamities.”

DEMAND NO. 50—REHABILITATION SCHEMES

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 15,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Rehabilitation Schemes”.

DEMAND NO. 51—RELIGIOUS AND CHARITABLE INSTITUTIONS, ETC.,

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 15,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Religious and Charitable Institutions etc.”

DEMAND NO. 52.—WAKFS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 8,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Wakfs”.

DEMAND NO. 53.—CO-OPERATION (EXCLUDING REGULATED MARKETS)

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 5,80,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of “Co-operation (Excluding Regulated Markets.)”

DEMAND No. 54.—REGULATED MARKETS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 57,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Regulated Markets’.

DEMAND No. 55.—COMMUNITY DEVELOPMENT

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 5,42,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Community Development’.

DEMAND No. 56.—DROUGHT PRONE AREAS PROGRAMME

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 3,92,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Drought Prone Areas Programme’.

DEMAND No. 57 COMPENSATION AND ASSIGNMENTS TO LOCAL BODIES AND PANCHAYATHI RAJ INSTITUTIONS

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 3,10,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Compensation and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions’.

DEMAND No. 58.—LABOUR AND EMPLOYMENT

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,08,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Labour and Employment.’”

DEMAND NO. 59.—SOCIAL SECURITY AND WELFARE
(EXCLUDING WOMEN AND CHILDREN'S WELFARE)

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 4,42,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Social Security and Welfare (Excluding Women and Children’s Welfare)’”.

DEMAND NO. 60.—WOMEN AND CHILDREN WELFARE.

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs. 1,82,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Women and Children Welfare’”.

DEMAND NO. 61.—FISHERIES.

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 1,69,00,000 be granted ‘on account’ to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1979 in respect of ‘Fisheries’”.

KARNATAKA APPROPRIATION BILL 1978.

Introduction

MR. SPEAKER.—I have announced the recommendation of the Governor for the introduction and consideration of the Karnataka Appropriation Bill 1978. Now the Minister for Finance may introduce it

SRI S. M. YAHYA.—Sir, I introduce :

“The Karnataka Appropriation Bill 1978”

MR. SPEAKER: The Bill is introduced.*

KARNATAKA APPROPRIATION (VOTE ON ACCOUNT) BILL, 1978.

Introduction.

SRI S. M. YAHYA: Sir, I move:—

“That leave be granted to introduce the Karnataka Appropriation (Vote on Account) Bill, 1978”

MR. SPEAKER:—The question is.—

“That leave be granted to introduce the Karnataka Appropriation (Vote on Account) Bill, 1978.

The Motion was adopted and the leave was granted.